

La cultura com a bé públic

Publicat per [Joan Carles Garcia Cañizares](#) [1] el 25/03/2013 - 14:30 | Última modificació: 27/11/2013 - 18:28

És evident que la cultura ha de ser considerada, en tot moment, com un bé públic que defineix i estructura el conjunt de la societat i que, alhora, atorga identitat, cohesió i coneixement al conjunt de la ciutadania. Un bé públic implica el fet de compartir i de configurar àgores de trobada i intercanvi. La cultura és la resposta crítica als dilemes i sols les societats fortes disposen d'un sistema cultural ben estructurat.

Arribats en aquest punt, però, cal dir també que la cultura pot i ha de ser gestionada tant pel sector públic com pel privat. Un escenari ideal seria aquell en què tots dos sectors es complementessin, compartissin estratègies i advoquessin per una cultura de qualitat a l'abast de tots els ciutadans. En un temps en què els pressupostos s'han hagut d'ajustar de manera notable ja no podem permetre que el sector públic carregui amb tots els costos de la cultura. Defensar la col·laboració del sector públic i el privat és entendre que la cultura és un bé de tots i que ha de ser assumit pel conjunt de la ciutadania. Això comporta drets, però també deures. Les indústries culturals han d'atendre una part de la demanda sense rebaixar el llistó de qualitat exigible. I el sector públic té, per la seva banda, una important responsabilitat en l'educació i en els sectors i àmbits culturals que les indústries culturals no poden atendre perquè són minoritaris o bé comporten unes despeses de manteniment molt altes. Tanmateix, són nombrosos els casos de col·laboració exitosa entre el sector públic i privat, sobretot en el terreny dels equipaments. Determinats aspectes d'un mateix equipament poden ser gestionats per la iniciativa privada mentre que la pública se n'ocupa d'altres de complementaris i, així, es delimiten responsabilitats i àmbits d'actuació. L'administració pot, d'aquesta manera, alleugerir l'last i donar suport a tots aquells aspectes de la cultura que són veritablement imprescindibles. No podem oblidar, en aquest sentit, aspectes com la creativitat i la innovació cultural, els quals no poden ser mesurats de manera exclusiva per criteris econòmics.

La qüestió de les subvencions mereix, per la seva importància, un comentari a part. Les subvencions són necessàries per impulsar els projectes culturals i, en determinats casos, garantir el dret d'accés a la cultura. No obstant això, la cultura no es pot basar de manera exclusiva en les subvencions. Espanya ha estat un exemple, en aquest sentit, de clientelisme en relació als ajuts, fins al punt que molts artistes i equipaments han basat la seva tasca en l'obtenció de recursos públics. No necessitem una cultura de la subvenció sinó un sistema de subvencions a la cultura que sigui just, equilibrat i raonable. En l'actualitat no hi ha prou recursos per finançar el gruix de la cultura, ni tampoc és convenient crear un sistema de dependències que coarti, en el fons, l'essència de la creativitat. Les subvencions són necessàries, sobretot, per impulsar nous projectes i consolidar accions que pel seu abast social, relleu o prestigi requereixin d'una acció de l'administració pública. Però en cap cas han de donar peu al fet que els artistes i gestors d'equipaments s'acomodin en la rutina i converteixen l'ajut en un fi per ell mateix, quan en realitat haurien de ser un instrument per impulsar accions i projectes culturals innovadors i diversificats. Ara més mai, cal que la cultura sigui un bé públic. I això vol dir, també, administrar els recursos comuns de manera rigorosa i exigent.

- [2]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2013/03/25/la-cultura-com-a-be-public>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/garciacjc>

[2] <https://interaccio.diba.cat/node/3445>